

POSTANOWIENIE

Dnia 3 sierpnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości
przy ulicy H., w S.
przeciwko M. B. i P. B.
o nakazanie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 3 sierpnia 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanych
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 7 maja 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanych na rzecz strony powodowej kwotę 1800 (jeden tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego,**
- 3. przyznaje adw. Ł. K. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł, powiększoną o stawkę podatku VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu pozwany w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego tych celów służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., tylko bowiem w razie spełnienia jednej z nich, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik pozwanych M. B. i P. B. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 7 maja 2015 r. wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Uzasadniając oczywistą zasadność skargi kasacyjnej pełnomocnik pozwanych wskazał, że zaskarżony wyrok „w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy prawa, pozwalając na realizację najdalej idącego i najbardziej uciążliwego ze środków przyznanych wspólnocie mieszkaniowej w stosunku do właściciela lokalu (sprzedaż licytacyjna nieruchomości) w sytuacji gdy mniej uciążliwe środki (egzekucja komornicza) są efektywne, co niewątpliwie stanowi nadużycie przysługującego wspólnocie mieszkaniowej prawa podmiotowego”.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC

2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156). Jeżeli więc przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest twierdzenie skarżącego, że skarga jest oczywiście uzasadniona, powinien on w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się oczywistość skargi i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia.

Szczegółowa analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania doprowadziła do uznania, że powołana przesłanka nie została wykazana. W doktrynie i orzecznictwie zgodnie wskazuje się, że uprawnienie przewidziane w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1892) stanowi najdalej idącą ingerencję wspólnoty mieszkaniowej w prawo własności lokalu. Przepis ten przewiduje sankcję przeciwko właścicielowi lokalu, który nie realizuje swoich obowiązków względem wspólnoty mieszkaniowej, m.in. przez długotrwałe zaleganie z zapłatą należnych opłat. Przesłanka ta stanowi samodzielną i wystarczającą podstawę żądania przymusowej sprzedaży lokalu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2013 r., I CSK 480/12, nie publ.) Niezbędne jest zatem, jak wskazano w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2013 r. IV CSK 132/13 (nie publ.), konieczność wykazania przez zarząd wspólnoty ciężaru gatunkowego przewinienia, a w okolicznościach sprawy długotrwałego zalegania z zapłatą należnych opłat oraz ocena zasadności domagania się licytacyjnej sprzedaży lokalu przy uwzględnieniu sytuacji faktycznej pozwanego.

W uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia Sąd Apelacyjny wszechstronnie rozważył obie okoliczności. Uzasadniając przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pełnomocnik pozwanych nie przedstawił natomiast takich argumentów, które mogłyby świadczyć o tym, że zaskarżony wyrok jest sprzeczny z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami oraz z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć. Autor skargi kasacyjnej nie wykazał ponadto, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analiz oraz, że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w sądzie drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek powoda zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 6 pkt 6 zw. z 12 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 490).

Koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanym z urzędu w postępowaniu kasacyjnym przyznane zostały adw. Ł. K., który sporządził skargę kasacyjną, jako substytut adw. R. G., który powołany został na stanowisko prokuratora. Pani adw. D. L., jako substytut generalny dla prowadzenia spraw adw. R.G. nie podjęła w postępowaniu kasacyjnym żadnych czynności procesowych, nie było więc podstaw do przyznania tych kosztów na jej rzecz.